



۲۰۱۸/۰۸/۲۸



س.ح. روغ

محمد حنیف اتمر مستعفی شد!

برخلاف نظر بی بی سی، مستعفی شدن اتمر «شوک غیرمنتظره‌ای برای فضای امنیتی و سیاسی افغانستان» نبود؛ خبر درباره استعفای اتمر، غیرمنتظره نبود؛ اما مستعفی شدن اتمر یک خانه پُری نو در فهرست سایر کنار رفتگان از مقام های دولتی هم نبود؛ مستعفی شدن اتمر یک نقطه عطف است: هم از نظر ساختاری و هم از نظر ستراتیژی سیاسی؛

اتمر، و لو محدود، یک دایره نفوذ برای خود فراهم کرده است؛ و تمرین کافی دارد که در میدان های وسیع تر سیاسی دوباره ظاهر شود؛ و سوال "جاگزین ها برای مقامات بعدی" هم یک سوال چنان پیچیده نیست؛ جناب داکتر غنی انتخاب های زیاد پیش دست دارند، از جمله داکتر جلالی که دارای صلاحیت های اکادمیک است؛

پس مسایل اصلی را در این سطح نمی یابیم؛ مسایل اصلی، مسایل ستراتیژی سیاسی اند؛ و در این سطح مسایل بسیار مهم را می بینیم که منتظر پاسخ های فوری هستند:

متوقف ساختن جنگ؛ مناسبات با همسایگان؛ امنیت شهروندان؛ کارآمدی دستگاه دولت؛ فساد؛ بیکاری جوانان؛ و مهم تر از همه یک دورنمای امید بخش!

و با نگاه به اوضاع جاری می بینیم که فقط چند ماه بعد باید انتخابات دایر گردد، و در این احوال جامعه سیاسی افغانستان دچار یک انشعاب و تعارض بی سابقه است؛ طی حرکات تازه، ماهیت نظام کنونی زیر سوال برده می شوند.

با توجه به این همه دشواری های بی سابقه عملی و ستراتیژیک که همه می دانند که در برابر دولت جناب داکتر غنی مطرح هستند، می باید دلایل محکم و جدی در میان بوده باشند که به «مستعفی شدن» اتمر انجامیده اند؛

توجه معطوف می شود به این که رفتن اتمر با آمدن جناب داکتر زلمی خلیلزاد همزمان شده است.

بدنبال نشر خبر از بی بی سی، یقینی شد که داکتر خلیل‌زاد به کابل بر می‌گردد؛ پس بزبان سیاسی گفته شود، ترجیح داده شده است که پیش از ورود داکتر خلیل‌زاد به کابل، اتمر رفته باشد؛ به این سوال که چرا باید این طور می‌شد، فقط می‌توان با حدسیات پاسخ گفت.

جناب داکتر خلیل‌زاد دارای ظرفیت بلند اقدام است؛ و می‌تواند راه حل‌های نو بیابد؛ حضور مجدد خلیل‌زاد در کابل با حرکات جدیدی، بدون تردید مطابق به سیاست امریکا، در برابر پاکستان و ایران و ترکیه و روسیه و چین همراه خواهد شد؛ می‌دانیم که پاکستان پیوسته از حضور خلیل‌زاد در کابل بسیار هراسان بوده است؛

حرکات جدید منطقوی که خلیل‌زاد برنامه‌کند، بهر گونه‌ای که باشند، و هر مقیاسی که بیابند، این حرکات به هرحال برنامه‌های قبلی را متوقف می‌سازند و معاوضه می‌کنند که از جانب اتمر پیاده می‌شدند؛ و محتملاً برنامه‌های اتمر بیشتر تشنج‌آفرین خوانده شده باشند؛

پس خلیل‌زاد می‌آید تا برای حکومت افغانستان در برابر مشکلاتی یک فضای تنفس بگشاید که خصالت منطقوی دارند؛

اما حضور مجدد داکتر خلیل‌زاد در کابل، بدون تردید در فضای سیاسی داخلی افغانستان هم انعکاس نیرومندی خواهد داشت؛ خلیل‌زاد شناخت عمیق و روابط دوستانه با همه چهره‌های مطرح در سیاست کنونی افغانستان دارد؛ و پیوسته توانسته است که این ترکیب بسیار نا متجانس را موفقانه مهار کند؛ شناخت‌های خلیل‌زاد شامل مناسبات با طالبان هم می‌شود؛

خلیل‌زاد گفت که با برخی نظریات اخیر کرزی مخالف است، اما کرزی دوست وی است؛

با در نظر داشت تشکل ائتلاف نجات ملی که کرزی در رأس آن قرار دارد، نقش خلیل‌زاد معطوف خواهد شد به این که فاصله درمیان ائتلاف نجات و داکتر غنی کاهش بیابد و زمینه‌ها برای یک کارمشترک بر مبنای ملی شکل بگیرد؛

به این «نظریات اخیر» حامد کرزی بیشتر دقیق می‌شویم:

حامد کرزی گفت انگلیس‌ها و امریکایی‌ها افغانان را می‌کشند! و کرزی از روس‌ها مطالبه دارد که برای نجات افغانان و افغانستان مداخله کند!

چنین اظهاراتی از جانب یک کسی که دو دوره در تحت قیمومیت همین کشورها در افغانستان حکومت کرده بود، حداقل غیر منتظره است!

اخیراً روس‌ها اظهار داشتند که از حامد کرزی برای انتخابات آینده افغانستان حمایت می‌کنند؛ ملاقات چند وخت پیش سفیر امریکا با حامد کرزی این انتباه را منتشر کرد که امریکا هم با رویکار شدن مجدد کرزی مخالفتی نخواهد داشت؛ این‌قلم به این نظر هستم که امریکا، و خلیل‌زاد، خواهند کوشید داکتر غنی برای دوره آینده هم بر کار بماند.

روس ها یک کنفرانس افغانستان سازمان داده اند؛ و پیشنهاد کرده اند که آماده هستند که با امریکا و ناتو برای حل مشکلات افغانستان همکاری کنند؛ دولت افغانستان و دولت امریکا شرکت در این کنفرانس را رد کردند؛

خلیلزاد یک ستراتیژیست آشتی ناپذیر ضد شوروی، و ضد روس ها بوده است، و باقی مانده است؛ خلیلزاد کوشش خواهد کرد که کرزی را معتقد بسازد که نزدیکی و امید بستن وی به روس ها بیهوده است؛ اما بهرحال خلیلزاد همزمان مطالعه خواهد کرد که آیا اصلاً کدام چشم اندازی متصور است که یک همکاری روس ها و امریکایی ها در افغانستان را با اصل مزاحمت ناپذیری حضور امریکا در افغانستان گره زده بتواند؟

جناب داکتر زلمی خلیلزاد در چنین اوضاع حقیقتاً بسیار پیچیده ای دوباره به کابل می آید!

•

بی بی سی در خبر مستعفی شدن حنیف اتمر دو عکس را نشر کرد:
در زیر عنوان خبر، عکس اتمر با سفیر شوروی که از وی کلاشنیکوف را تحویل می گیرد!
و پایان ترعکس اتمر با فرستاده امریکا که موافقتنامه همکاری ستراتیژیک را به وی می سپارد!
بی بی سی در چیز هایی که نشان می دهد، چه چیز هایی را پنهان می کند؟؟؟

